

kommer fra Regjeringen, men derimod skulde tilveiebringes ved en Indstilling fra Thingene, ja, som paa en vis Maade skulde paanødes Regjeringen, og dog skulde være gjældende for Hertugdømmerne. Man maa paa ingen Maade troe, at der ligger noget slesvig-holsteenskt Synspunkt til Grund for denne Protest; tværtimod, jeg er overbevist om, at i Hertugdømmerne vil vist den større Mængde ikke være utilfreds med en Lov, der løste Sammenhængen i Militæretaten; thi denne Genhed og dens Følge har altid været noget anstødelig i Hertugdømmerne, skjøndt der sjelden er fremkommen nogen alvorlig Indvending derimod, fordi de Forstandige have indseet, at det var Noget, der var aldeles nødvendigt i en velordnet Stat, at Armeen skulde være en Genhed. Men det er netop en danst Tænkemaade, som gjør, at man skal tage sig i Agt for at give Løve, som vilde tjene til at opløse Armeegenheden eller give Anledning til den velgrundede Indvending, at i det Dieblis, det er besluttet, at der skal være legislative Forsamlinger i samtlige Statsdele og en fælles Forsamling for de fælles Anliggender, vil man vedtage Noget, som gjorde Indgreb i denne Magt. Der er vel bleven sagt under den foregaaende Forhandling, at man fra Regjeringens Side er i Begreb med at ville indføre Forandringer af langt større Betydning, uden at de tilkommende lovgivende Forsamlinger derom blive hørte, ja maaskee uden at Provindstalsstanderne, der maaskee snart skulle træde sammen, blive hørte; men derved maa erindres, at der har været Spørgsmaal om Løve af en absolut Nødvendighed, saadanne Foranstaltninger, som være fornødne for at tilveiebringe den Genhed og Forbindelse, som skal tilveiebringes. At saadanne Forandringer sættes igjennem med Kraft, uden Hensyn til, om Stemningen i Hertugdømmerne er for eller imod, er ganske i sin Orden og fortjener største Understøttelse herfra; men derimod her, hvor der er Spørgsmaal om en Lov, som deels er af liden Betydning, og deels virkelig i Grunden, skjøndt den, som en foregaaende Taler sagde, er bygget paa en respectabel Følelse, ikke modent overveiet, saa at antage den ved denne Leilighed, troer jeg vil være temmelig

urigtigt. Jeg kan derfor ikke Andet end stemme mod Loven.

Orholm: Efter Alt, hvad der idag er yttret om den foreliggende Sags Realitet, og efter de Uttringer, jeg selv har havt Leilighed til her i Salen at fremføre desangaaende, troer jeg, at det er ganske overflødigt at tale videre herom idag. Jeg skal derfor tillade mig blot at omtale Sagens Stilling med Hensyn til dens Behandling her og i det andet Thing, og navnlig i den Retning tillade mig at imødegaae nogle Uttringer, som ere faldne fra den ærede Ordfører, og som jeg ikke senere har hørt imødegaaet. Han sagde nemlig, at han meente, at nærværende Sag burde bringes tilende paa sin Gang gjennem Rigsdagen, fordi den allerede havde passeret Thingene og saaledes optaget sin Tid. Siden vi sidst foretog denne Sag, er imidlertid en Omstændighed indtruffet, som gjør, at den istedetfor at foreligge her som et Folkethingsforslag, naar den nu vedtages, derefter skulde overgaae til Folkethinget som et Landskingsforslag; dette medfører en heel Forandring i Behandlingsmaaden, idet man ingenlunde kan sige, at den har optaget sin Tid men tværtimod vil have idetmindste Halvdelen af Behandlingstiden endnu tilbage. Naar Lovforslaget nu gaaer tilbage til Folkethinget, der jo er sammensat omtrent som forrige Gang, i forandret Stikfelse, er det jo heller ikke urimeligt at antage, at man der kunde være uwillig til at gaae ind paa det i denne Stikfelse; men hvis det altsaa der skulde undergaae nogen Forandring, vilde det jo atter komme tilbage til dette Thing og maaskee have at gennemgaae flere forskjellige Stadier efter Forretningsordenens Bydende. Jeg troer derfor, at man vel skal betænke sig paa at tage Bestemmelse om denne Sags Fremme her uden at overveie det Uheldige i at maatte sende den tilbage til det andet Thing og derved maaskee optage en Deel af den knappe Tid, Rigsdagen vil have til andre Arbejder, der foreligge den, uden at tage Hensyn til Forhold, som man slet ikke kan ønske skulle indtræde navnlig under de nærværende Omstændigheder. Forsaavidt det er blevet yttret om denne Sag, at dens Na-